

Posudek vedoucího diplomové práce studentky BcA. Lenky Sloukové:

Restaurování výjevu s označením „Archangeli“ na klenbě kaple sv. Isidora v Křenově

Zpracoval: Mgr. art. Jan Vojtěchovský

V zadání praktické diplomové práce se uvádí, že by měl diplomant touto prací doložit, že je schopen tvůrčím způsobem zpracovat zadané téma s využitím teoretických poznatků a praktických dovedností získaných během studia.

Diplomantce byl vedoucím práce přidělen úsek s výjevem „*Archangeli*“ na klenbě kaple sv. Isidora v Křenově, a to včetně reliéfní, barevně pojednané štukové andělské hlavičky a přilehlých částí pasu nad korunní římsou s malovanými oblaky. Plocha této části klenby, činící přibližně 8 m², byla pro prokázání schopností diplomantky vzhledem k vysoké náročnosti úkolu zcela dostatečná. Je zřejmé, že ze všech úseků klenby se jednalo o úsek nejpoškozenější a tudíž nejnáročnější. Jednalo se o takovou část malby, která obsahovala škálu problémů od extrémně náročné konsolidace (jak povrchové, tak i hloubkové) přes neméně obtížné čištění, revizi tmelů až k řešení retuší a rozměrných rekonstrukcí chybějících partií figurálního výjevu. Přesto, že úkolem nastavit koncepci konsolidace takto zásadně degradovaného materiálu se zabývala již diplomová práce Ivony Kociánové z roku 2013, bylo nutné tuto koncepci upravit jak kvůli nedostatečné funkčnosti systému, tak i kvůli vyšší degradaci originálního materiálu v tomto úseku. Proto se měla studentka zabývat možnostmi konsolidace pomocí kombinace, či směsi zde již dříve použitých vápenných nanosuspenzí s estery kyseliny křemičité, s kterouž technologií byly zaznamenány dílčí úspěchy v rámci laboratorních experimentů prováděných na půdě Fakulty restaurování UPa. Tato část práce byla průběžně konzultována nejen s vedoucím práce, ale i odbornou konzultantkou Ing. Renatou Tišlovou, PhD.

Po provedení průzkumu malby se diplomantka věnovala především teoretické části, tedy hledání nejvhodnějšího konsolidantu z vybrané skupiny v laboratorních podmínkách. Tomuto bádání je věnována první část diplomové práce. Tato část je zpracována s velkým nasazením a pečlivostí všech provedených zkoušek a testů. Nicméně je nutné konstatovat, že bádání, především pak rešeršní část, obsahuje řadu nejasností a nepřesností. Také komplexní výsledky jednotlivých zkoušek jsou prezentovány v poměrně nepřehledné podobě, kdy místo aby byly prezentovány výsledky každého zkoumaného prostředku pohromadě, jsou místo toho prezentovány ve formě číselných hodnot zaznamenaných v nákresu panelu, a to u každé

hodnotící metody zvláště. Čtenář se tak jen velmi těžko orientuje v tom, které z prostředků vykazují jaké výsledky. Jako dobře srozumitelné je naopak možné hodnotit celkové slovní hodnocení laboratorních testů v kapitole 4.2, protože shromažďuje a sumarizuje nejcennější výsledky výzkumu. Grafické znázornění výsledků v této kapitole je ale pojato ve formě grafů rozdělených po jednotlivých řadách panelů a je vzhledem k malým rozměrům grafu a nepřítomnosti údajů o jednotlivých zpevňovačích opět méně přehledné. Celkově se dá říci, že teoretické bádání obsahuje mnoho cenných údajů, které ale nejsou vždy zcela srozumitelně podány. Přesto tato část práce obsahuje velké množství zajímavých postřehů, které jsou pro budoucí bádání v této oblasti velmi důležité.

Samotný restaurátorský zásah, který byl komplikovaný nejen složitým procesem konsolidace, ale i náročnými retušemi a rekonstrukcemi, byl proveden ve vysoké kvalitě. Diplomantka provedla prekonsolidaci, čištění a redukci sekundárních zásahů, povrchovou i hloubkovou konsolidaci, tmelení, retuš a rekonstrukce rozsáhlých chybějících částí. Konsolidace byla provedena v několika krocích a vyžadovala vysokou pozornost při předcházení možných rizik. Retuše a rekonstrukce podle historických fotografií byly provedeny s vysokou citlivostí a kvalitou. Je třeba vyzvednout jak důkladnost studia historické obrazové dokumentace, tak i tvůrčí invenci autorky u pasáží, které byly na fotografiích nezřetelné, či zcela chyběly. Problémem bylo samozřejmě i to, že historické fotografie zachycující ještě poměrně dochovaný stav maleb byly pouze černobílé, ale i s touto nesnází si diplomantka poradila se ctí.

Dokumentace je zpracována přehledně a obsahuje všechny potřebné náležitosti, na druhou stranu je ale zatížena občasnými neobratnými formulacemi i nepřesnými a zavádějícími informacemi. Tyto informace však nejsou zásadního charakteru, a tak celkové vyznění dokumentace výrazně neovlivňují. Obrazová část je připravena kvalitně a všechny použité snímky mají dobrou vypovídací hodnotu. Otázkou je, zda bylo vhodné pro podklad zákresů poškození vybrat historický snímek z roku 1977 místo snímku stavu před autorčíným zákrokem. U některých obrázků se vyskytují nepřesnosti a zavádějící formulace v popiscích, u snímku 48 je připojen popisek zcela chybný.

Na závěr hodnocení chce autor posudku uvést, že úsilí i čas této práci věnovaný je i na poměry diplomových prací běžně obhajovaných na půdě Fakulty restaurování silně nadprůměrný. Jak kvalita restaurování, tak i kvalita získaných informací v rámci teoretického bádání je opět velmi vysoká. Jediným částečným nedostatkem práce je celkové vyznění její psané podoby, která mohla být prezentována o něco srozumitelněji.

Diplomovou práci Lenky Sloukové doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení:

Výborně minus

V Litomyšli dne 10. 9. 2015

Jan Vojtěchovský